



SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VI kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM 10-28-09

Do druku nr 2002

Warszawa, 2 lipca 2009 r.

Pan
Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku

W załączeniu przekazuję, zgodnie z wymogami art. 34 ust. 4a regulaminu Sejmu, projekt **aktu wykonawczego** do projektu ustawy

**- o zmianie ustawy o odpadach oraz
niektórych innych ustaw.**

Z poważaniem

(-) Donald Tusk

**ROZPORZĄDZENIE
RADY MINISTRÓW**

z dnia 2009 r.

w sprawie jednostkowych stawek opłat za umieszczanie odpadów na składowisku

Na podstawie art. 290 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1.

1. Jednostkowa stawka opłaty dla rodzajów odpadów z grup: 15, 19 i 20, wynosi:

- 1) 120,00 zł/Mg w 2010 r.;
- 2) 130,00 zł/Mg w 2011 r.;
- 3) 140,00 zł/Mg w 2012 r.;
- 4) 150,00 zł/Mg w 2013 r.;
- 5) 160,00 zł/Mg w 2014 r.

2. Jednostkową stawkę opłaty, o której mowa w ust. 1, stosuje się do pozostałych odpadów składowanych z odpadami wymienionymi w ust. 1, z zastrzeżeniem § 3 oraz 4.

§ 2.

Jednostkowa stawka opłaty dla odpadów obojętnych z grup od 01 do 14 i 17, podgrup 16 11, 19 09 oraz odpadów o kodach: 19 12 09, 20 02 02 umieszczanych na składowiskach odpadów obojętnych wynosi:

- 1) 10,00 zł/Mg w 2010 r.;
- 2) 10,20 zł/Mg w 2011 r.;
- 3) 10,40 zł/Mg w 2012 r.;
- 4) 10,60 zł/Mg w 2013 r.;
- 5) 10,80 zł/Mg w 2014 r.

§ 3.

1. Jednostkowa stawka opłaty dla rodzajów odpadów innych niż obojętne wymienionych w grupach od 01 do 12 i 17, a także odpadów z podgrupy 16 11 i 19 09 oraz odpadów o kodach 16 81 02 umieszczanych na składowiskach odpadów przeznaczonych do składowania odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, na których nie umieszcza się odpadów wymienionych w grupach 15 i 20 oraz z innych odpadów z grupy 19, wynosi:

- 1) 10,00 zł/Mg w 2010 r.;
- 2) 10,20 zł/Mg w 2011 r.;
- 3) 10,40 zł/Mg w 2012 r.;
- 4) 10,60 zł/Mg w 2013 r.;
- 5) 10,80 zł/Mg w 2014 r.

2. Jednostkowa stawka opłaty dla odpadów niebezpiecznych wymienionych w grupach od 01 do 12, 17 oraz dla rodzajów odpadów o kodach 13 05 01*, 13 05 08*, 13 08 80*, 13 08 99*, 14 06 04*, 14 06 05*, 16 11 01*, 16 11 03*, 16 11 05* i 16 81 01* umieszczanych na składowiskach odpadów niebezpiecznych przeznaczonych do składowania wyłącznie odpadów niebezpiecznych wynosi:

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150, Nr 111, poz. 708, Nr 138, poz. 865, Nr 154, poz. 958, Nr 171, poz. 1056, Nr 199, poz. 1227, Nr 223, poz. 1464 i Nr 227, poz. 1505 oraz z 2009 r. Nr 19, poz. 100, Nr 20, poz. 106 i Nr..., poz...

- 1) 50,00 zł/Mg w 2010 r.;
- 2) 50,50 zł/Mg w 2011 r.;
- 3) 51,00 zł/Mg w 2012 r.;
- 4) 51,50 zł/Mg w 2013 r.;
- 5) 52,00 zł/Mg w 2014 r.

3. Jednostkowa stawka opłaty dla odpadów wymienionych w podgrupach 19 08 i 19 10, jeżeli nie są składowane łącznie z odpadami z grupy 15 i 20 oraz z innymi odpadami z grupy 19, wynosi:

- 1) 50,00 zł/Mg w 2010 r.;
- 2) 50,50 zł/Mg w 2011 r.;
- 3) 51,00 zł/Mg w 2012 r.;
- 4) 51,50 zł/Mg w 2013 r.;
- 5) 52,00 zł/Mg w 2014 r.

4. Jednostkowa stawka opłaty dla pozostałych rodzajów odpadów wymienionych w grupie 16, jeżeli nie są składowane łącznie z odpadami z grup: 15, 19 i 20, wynosi:

- 1) 50,00 zł/Mg w 2010 r.;
- 2) 50,50 zł/Mg w 2011 r.;
- 3) 51,00 zł/Mg w 2012 r.;
- 4) 51,50 zł/Mg w 2013 r.;
- 5) 52,00 zł/Mg w 2014 r.

5. Jeżeli odpady z grup od 01 do 12, z wyjątkiem osadów z zakładowych oczyszczalni ścieków, posiadają powyżej 50% zawartość wody, jednostkową stawkę opłaty koryguje się zgodnie ze wzorem:

$$Q = (100 - W) * 0,01 * q * n$$

w którym:

Q – jednostkowa stawka opłaty za umieszczenie na składowisku odpadu zawierającego wodę, w zł/Mg,

W – zawartość wody w odpadzie wyrażona w %, przy czym dla szlamów zawierających powyżej 95% wody przyjmuje się wartość 95,

n – współczynnik:

- 1) równy 1 – jeżeli zawartość wody wagowo w odpadzie jest większa niż 50%, ale mniejsza niż 60%;
- 2) równy 1,1 – jeżeli zawartość wody wagowo w odpadzie wynosi co najmniej 60%, ale mniejsza niż 70%;
- 3) równy 1,2 – jeżeli zawartość wody wagowo w odpadzie wynosi co najmniej 70%, ale mniejsza niż 75%;
- 4) równy 1,4 – jeżeli zawartość wody wagowo w odpadzie wynosi co najmniej 75%, ale mniejsza niż 80%;
- 5) równy 1,6 – jeżeli zawartość wody wagowo w odpadzie wynosi co najmniej 80%, ale mniejsza niż 84%;
- 6) równy 1,8 – jeżeli zawartość wody wagowo w odpadzie wynosi co najmniej 84%, ale mniejsza niż 88%;
- 7) równy 2,0 – jeżeli zawartość wody wagowo w odpadzie wynosi co najmniej 88%, ale mniejsza niż 92%;
- 8) równy 2,4 – jeżeli zawartość wody wagowo w odpadzie wynosi co najmniej 92%.

q – jednostkowa stawka opłaty za umieszczanie odpadów na składowisku.

§ 4.

1. Jednostkowa stawka opłaty dla rodzajów odpadów oznaczonych kodami 16 82 01*, 16 82 02, 17 06 01* i 17 06 05* wynosi 0 zł.

2. Dla przypadków, o których mowa w art. 293 oraz art. 309 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, jednostkowa stawka opłaty dla rodzajów odpadów, o których mowa w ust. 1, wynosi 200 zł.

§ 5.

1. Jednostkowa stawka opłaty dla rodzajów odpadów wymienionych w grupach 13, 18, a także podgrupach 16 04, 16 06, 16 09, 16 10 oraz odpadów o kodach 02 05 80, 05 01 05*, 05 01 12*, 05 06 80*, 06 01 01*, 06 01 02*, 06 01 03*, 06 01 04*, 06 01 05*, 06 01 06*, 06 02 03*, 06 07 04*, 07 01 03*, 07 01 04*, 07 02 03*, 07 02 04*, 07 03 03*, 07 03 04*, 07 04 03*, 07 04 04*, 07 05 03*, 07 05 04*, 07 05 80*, 07 05 81, 07 06 03*, 07 06 04*, 07 07 03*, 07 07 04*, 08 03 08, 08 03 19*, 08 03 80, 08 04 15*, 08 04 16, 09 01 01*, 09 01 02*, 09 01 03*, 09 01 04*, 09 01 05*, 09 01 13*, 10 01 09*, 11 01 05*, 11 01 07*, 11 01 11*, 11 01 12, 12 01 06*, 12 01 07*, 12 01 08*, 12 01 09*, 12 01 10*, 12 01 19*, 12 03 01*, 14 06 01*, 14 06 02*, 14 06 03*, 16 01 04*, 16 01 06, 16 01 13*, 16 01 14*, 16 01 15, 16 02 09*, 16 02 10*, 16 02 11*, 16 02 13*, 16 02 14, 16 02 15*, 16 05 04*, 16 08 06*, 19 02 07*, 19 02 08*, 19 02 09*, 19 04 04, 19 06 03, 19 06 05, 19 11 03*, 19 13 07*, 19 13 08, 20 01 21*, 20 01 23*, 20 01 35*, 20 01 36, wynosi 200 zł.

2. Jednostkowa stawka opłaty dla rodzajów odpadów o kodach 02 01 02, 02 01 03, 02 01 07, 02 01 80*, 02 01 81, 02 01 82, 02 02 02, 02 02 80*, 02 02 81, 02 02 82, 03 01 01, 03 01 04*, 03 01 05, 03 03 01, 16 01 03, 16 01 07*, 17 02 01, 19 12 01, 19 12 04, 19 12 06*, 19 12 07, 19 80 01, 20 01 01, 20 01 08, 20 01 11, 20 01 38, 20 02 01, wynosi 200 zł.

3. Jednostkowa stawka opłaty dla rodzajów odpadów wymienionych w grupach 15, 19 i 20 składowanych na składowiskach odpadów niewyposażonych w wagę wynosi 200 zł.

4. Jednostkowa stawka opłaty dla wszystkich rodzajów odpadów niespełniających kryteriów na składowiskach odpadów odpowiedniego typu, określonych w rozporządzeniu Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 7 września 2005 r. w sprawie kryteriów oraz procedur dopuszczania odpadów do składowania na składowisku odpadów danego typu (Dz. U. Nr 186, poz. 1553, z 2006 r. Nr 38, poz. 264 oraz z 2007 r. Nr 121, poz. 832), wynosi 200 zł.

§ 6.

Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2010 r., z wyjątkiem ust. 2, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2013 r.

PREZES RADY MINISTRÓW

UZASADNIENIE

Przedmiotowy projekt rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie jednostkowych stawek opłat za składowanie odpadów stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 290 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150, z późn. zm.), zobowiązującego Radę Ministrów między innymi do określenia, w drodze rozporządzenia, jednostkowych stawek opłat za umieszczenie odpadów na składowisku. Dotychczasowe przepisy określające stawki różnych opłat za korzystanie ze środowiska były zawierane w jednym rozporządzeniu, obejmującym opłaty za emisję zanieczyszczeń do powietrza, wód oraz umieszczanie odpadów na składowisku. Aktualnie problematyka jednostkowych stawek opłat jest regulowana w załączniku nr 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 października 2008 r. w sprawie opłat za korzystanie ze środowiska (Dz. U. Nr 196, poz. 1217).

Zgodnie z § 119 Zasad techniki prawodawczej na podstawie jednego upoważnienia ustawowego wydaje się jedno rozporządzenie, które wyczerpująco reguluje sprawy przekazane do unormowania w tym upoważnieniu. Jeżeli jednak jedno upoważnienie ustawowe przekazuje do uregulowania różne sprawy, które dają się tematycznie wyodrębnić tak, że ich zakresy są rozłączne, można wydać na podstawie takiego upoważnienia więcej niż jedno rozporządzenie, co też w projekcie uczyniono.

Projekt obejmuje również zmiany wynikające z projektu ustawy o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw w zakresie dodania w art. 290 w ust. 2 w pkt 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, stanowiącym upoważnienie do wydania przedmiotowego rozporządzenia, lit. g uprawniającej Radę Ministrów do przyjęcia zróżnicowanych stawek opłat w zależności od roku, w którym stawki te będą obowiązywać.

Głównymi celami projektu rozporządzenia w sprawie jednostkowych stawek opłat za umieszczanie odpadów na składowisku są:

- 1) realizacja celów gospodarki odpadami zapisanych w Polityce Ekologicznej Państwa oraz Krajowym planie gospodarki odpadami 2010, w zakresie ograniczania ilości składowanych odpadów, w tym zbliżenie kraju do osiągnięcia celów wyznaczonych prawem Unii Europejskiej w zakresie zwiększania odzysku, w tym recyklingu,
- 2) skuteczna realizacja zasady „zanieczyszczający płaci”,
- 3) stworzenie warunków do planowania inwestycji przez przedsiębiorców w perspektywie wieloletniej, w tym skuteczniejsze wykorzystanie środków funduszy strukturalnych UE,

4) zwiększenie selektywnego zbierania odpadów.

Podstawą merytoryczną dla określenia wysokości stawek opłat za składowanie odpadów są cele zapisane w prawie Unii Europejskiej, które po pierwsze, bezwzględnie zobowiązują do ograniczenia unieszkodliwiania odpadów przez składowanie, po drugie, zobowiązują państwa członkowskie do wprowadzania systemów selektywnego zbierania dla tworzenia warunków do zagospodarowania odpadów w sposób inny niż składowanie, po trzecie zobowiązują do osiągania ilościowych – w stosunku do masy wytwarzanych odpadów lub wprowadzanych na rynek wyrobów – minimalnych poziomów zbierania, odzysku, w tym recyklingu. Zgodnie z celami prawa Unii Europejskiej oraz transponujących do porządku prawnego krajowych przepisów, w szczególności w myśl hierarchii postępowania z odpadami, umieszczanie odpadów na składowiskach jest niepożądanym sposobem postępowania z odpadami, czyli powinno być sukcesywnie ograniczane lub tam, gdzie to możliwe całkowicie eliminowane. Opłata za składowanie odpadów jest także instrumentem ekonomicznym stymulującym rynek w zakresie podejmowania działań przez przedsiębiorców, w tym inwestycyjnych, na rzecz wykorzystania odpadów. Z zasady, im wyższa opłata, tym większe możliwości z punktu widzenia ekonomicznego zagospodarowania odpadów w sposób innych niż składowanie. Zależność ta potwierdza, że określanie stawek opłat za umieszczanie odpadów na składowiskach jest instrumentem stymulującym działania gospodarcze uwzględniające element korzyści dla środowiska.

Z punktu widzenia planowania inwestycyjnego, kluczowym jest również ustanowienie prawa stabilnego i przewidywalnego w co najmniej kilkuletniej perspektywie czasowej. Projekt rozporządzenia po raz pierwszy proponuje stawki uzależnione od danego roku w perspektywie 5-letniej. Rozwiązanie to powinno stworzyć warunki dla przygotowywania wiarygodnych planów finansowych przez przedsiębiorców zajmujących się przetwarzaniem odpadów, ale także będzie wskazówką dla przedsiębiorców wytwarzających odpady do określenia przez nich obciążeń finansowych z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska.

Przyjęty kierunek zawarty w projekcie rozporządzenia jest kontynuacją zapoczątkowanych w 2008 r. zmian opłat za składowanie odpadów, za sprawą wejścia w życie z dniem 1 stycznia 2008 r. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 czerwca 2007 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie opłat za korzystanie ze środowiska (Dz. U. Nr 106, poz. 723), w którym przyjęto zdecydowane podwyżki stawek opłat za umieszczanie odpadów na składowiskach odpadów. Rozporządzenie to w stosunku do poprzedniego podniosło opłaty za składowanie odpadów nawet o 500% w stosunku do odpadów komunalnych tj. z 15 zł na 75 zł za Mg. W 2009 r. także stawki opłat zostały podniesione o kolejne kilkadziesiąt procent.

Przedmiotowy projekt nie przewiduje tak drastycznych zmian w stosunku do stawek obowiązujących, jednakże w przypadkach, gdzie konieczne jest przyjęcie jednolitej stawki opłaty dla wszystkich rodzajów odpadów z danej grupy, w projekcie proponuje się wyrównanie stawki do górnego poziomu.

Projekt rozporządzenia w wielu przypadkach – w szczególności w zakresie odpadów pochodzących z sektora przemysłowego – obniża prawie trzykrotnie stawki opłat, np. w przypadku składowania różnych rodzajów odpadów niebezpiecznych na jednym składowisku. Stawki zostają zmniejszone ze 137 zł do 50 zł za Mg. Nadrzędnym bowiem założeniem dla projektu rozporządzenia jest uwzględnienie w opłacie rodzaju składowiska, na którym odpady są składowane oraz ograniczenie liczby obowiązujących stawek opłat za umieszczanie odpadów na składowiskach do trzech stawek podstawowych, wynoszących zgodnie z propozycją w 2010 r. 10 zł, 50 zł oraz 120 zł. Projekt przewiduje sukcesywnie zwiększanie stawek opłat kończąc w 2014 r. na poziomie 10,80 zł, 52 zł oraz 160 zł za jeden Mg odpadów. Projekt przewiduje pięcioletni okres prognozowanego wzrostu stawek za unieszkodliwianie odpadów i jest w tym względzie wypełnieniem postulatów strony społecznej w zakresie konieczności ustanowienia przejrzystego i przewidywalnego prawa w okresie znacznie dłuższym niż jeden rok w szczególności dla przyszłych działań inwestycyjnych w obszarze gospodarki odpadami.

Wyrównanie stawek opłat (ujednoczenie stawek opłat) wynika z obszerności przyjętej prawem Unii Europejskiej klasyfikacji odpadów, która stwarza możliwości dla różnego klasyfikowania odpadów. Obowiązująca w prawie krajowym systematyka wyznaczania stawek opłat uzależniona jest ściśle od rodzajów odpadów wymienionych w tej klasyfikacji. Zależność ta stwarzała wiele problemów interpretacyjnych, w szczególności w zakresie właściwego klasyfikowania odpadów, czyli w konsekwencji przypisywaniu odpadom właściwych stawek opłat za umieszczanie odpadów na składowisku. Instrument finansowy w postaci opłaty za składowanie odpadów nie powinien stwarzać dowolności interpretacyjnej i uzależniać opłaty od indywidualnej decyzji posiadacza odpadów w zakresie poprawnego klasyfikowania odpadów. Konieczne było zatem zaproponowanie odmiennego rozwiązania prawnego polegającego na pogrupowaniu odpadów względem źródeł ich wytwarzania i przyjęcia dla nich tych samych stawek opłat. Brak ujednoczenia stawek opłat w ramach poszczególnych grup odpadów przy jednoczesnym podnoszeniu i różnicowaniu tych stawek, stwarza bowiem lukę prawną i zachęca do niewłaściwego klasyfikowania odpadów. Z tego względu w projekcie odstąpiono od przyjętej dotychczas metody uzależniania stawek opłaty wyłącznie od rodzaju odpadów, ale uwzględniono w nim także miejsca składowania odpadów oraz rodzaje odpadów, z którymi dane odpady będą składowane.

Odpady, które w pierwszej kolejności powinny być zagospodarowane w sposób inny niż składowanie, a tym samym stawka opłaty dla tych odpadów powinna być najwyższa w celu uatrakcyjnienia pod względem ekonomicznym innych działań prowadzących do wykorzystania w całości lub prowadzących do wykorzystania materiałów i energii zawartych w odpadach, są odpady wymienione w grupach 15, 19 oraz 20 według katalogu odpadów określonego w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. Nr 112, poz. 1206). Do odpadów tych należą przede wszystkim odpady opakowaniowe, dla których obowiązują poziomy odzysku i recyklingu wynikające z prawa Unii Europejskiej, odpady pochodzące z przetwarzania odpadów, czyli powinno być ich jak najmniej w celu promowania technologii niskoodpadowych oraz odpady komunalne, które powinny być w pierwszej kolejności segregowane, a następnie poddawane innemu niż składowanie przetwarzaniu. W grupach tych znajdują się także odpady niebezpieczne, które zmieszane z odpadami innymi niż niebezpieczne są składowane na tym samym składowisku.

Dla tej grupy odpadów przyjęto stawkę najwyższą, tj. 120 zł w roku 2010, czyli stawka została zwiększona w stosunku do roku 2009 o 20 zł dla przeważającej ilości i rodzajów odpadów. Zważywszy, że obecne składowanie odpadów ze stawkami wynoszącymi 100 zł za Mg odbywa się z odpadami posiadającymi stawkę 10 zł za Mg, nie jest możliwe precyzyjne określenie ilości faktycznie składowanych odpadów, gdyż ilości te są uzależniane w praktyce od stawki – ilości są zawyżane w przypadku stawki niższej i zaniżane w przypadku stawki wyższej. Z tego względu zaproponowano jednolite stawki dla całych grup odpadów umieszczanych na tym samym składowisku. Jednocześnie uznano, że bez względu na rodzaj składowanych odpadów, ale umieszczanych na składowisku wraz z odpadami wskazanymi w tych grupach stawka za umieszczenie tych odpadów powinna być jednakowa i wynosić 120 zł w roku 2010.

Stawkę najniższą, tj. 10 zł za Mg, przyjęto dla odpadów obojętnych, pod warunkiem że odpady takie będą umieszczane na składowiskach odpadów obojętnych. Rodzaje odpadów obojętnych określa rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 7 września 2005 r. w sprawie kryteriów oraz procedur dopuszczania odpadów do składowania na składowisku odpadów danego typu (Dz.U. Nr 186, poz. 1553, z późn. zm.) i wyłącznie do odpadów spełniających kryteria odpadów obojętnych stawka ta będzie miała zastosowanie.

Identyczną stawkę przyjęto dla odpadów innych niż niebezpieczne lub obojętne pochodzących z sektora przemysłowego, które są składowane na składowiskach odpadów przeznaczonych do umieszczania wyłącznie odpadów pochodzących z działalności

przemysłowej. Dla wielu odpadów przyjęcie jednolitej stawki będzie oznaczało zmniejszenie stawki od kilku do nawet kilkudziesięciu zł. Dla odpadów niebezpiecznych pochodzących z przemysłu stawka ta będzie wynosić w 2010 r. 50 zł za Mg.

Propozycja w tym zakresie ma na celu zachęcenie do odchodzenia od składowania odpadów komunalnych łącznie z odpadami pochodzącymi z przemysłu, w celu ewentualnego późniejszego zagospodarowania odpadów pochodzących z przemysłu oraz w celu uniknięcia składowania odpadów ulegających biodegradacji z odpadami przemysłowymi. Selektywnie składowane odpady pochodzące z przemysłu będą mogły być w późniejszym terminie wykorzystane, jeżeli postęp technologiczny i warunki ekonomiczne będą temu sprzyjały. Takie działania prowadzi się już obecnie np. na odpadach wydobywczych lub pochodzących z przetwórstwa rud, które kilkadziesiąt lat temu nie były wykorzystywane ze względu na brak odpowiedniej technologii. Obecny postęp technologiczny stwarza możliwości wykorzystania odpadów zgromadzonych przed laty. Mieszanie odpadów komunalnych z odpadami przemysłowymi utrudnia lub uniemożliwia ich późniejsze wykorzystanie, dlatego praktyka taka powinna być zaniechana.

W celu zachęcenia posiadaczy odpadów zawierających azbest oraz odpadów pochodzących z kłęk żywiolowych do ich składowania na składowiskach spełniających wymagania techniczne i ochrony środowiska, bez ponoszenia dodatkowych kosztów związanych z ich unieszkodliwieniem przez składowanie, które jest zwykle jedynym sposobem postępowania z tego typu odpadami, projekt przewiduje, podobnie jak było to dotychczas, przyjęcie stawki opłaty wynoszącej 0 zł. Jednakże takie rozwiązanie uniemożliwia naliczenie opłat podwyższonych lub naliczenie administracyjnej kary pieniężnej w przypadku, gdy tego typu odpady zostaną porzucone lub umieszczone w miejscach do tego nieprzeznaczonych. W takim przypadku wytyczne do wydania rozporządzenia zawarte w art. 290 ust. 2 pkt 2 lit f daje możliwość Radzie Ministrów do zróżnicowania stawek opłat w zależności od rodzaju opłaty. Korzystając z tego uprawnienia zaproponowana została stawka podstawowa 0 zł, natomiast w przypadku umieszczania odpadów w miejscu do tego celu nieprzeznaczonym lub porzucania odpadów wyliczenie opłaty podwyższonej lub administracyjnej kary pieniężnej będzie następować na podstawie stawki 200 zł za jeden Mg odpadów.

Odpady przemysłowe, czyli wyszczególnione w grupach od 01 do 12 katalogu odpadów mogą zawierać wodę, co może wynikać np. ze względów technologicznych, ale może również być wynikiem działania warunków atmosferycznych. Zgodnie z propozycją przyjmuje się podział na odpady zawierające wodę i te, które nie będą za takie uznawane. Przyjęto zatem, że odliczanie masy wody może następować, ale dopiero wówczas, gdy jej zawartość przekracza 50% wagowo.

Obliczanie opłaty w przypadku odpadów zawierających wodę będzie następować w sposób analogiczny, jak w przypadku obecnie obowiązującego rozporządzenia Rady Ministrów. Projekt rozporządzenia stanowi, że każdy odpad może być traktowany, jak uwodniony, jednakże warunkiem jest, aby zawartość wody w odpadzie nie była niższa niż 50%. Oceny zawartości wody w odpadzie będzie dokonywał posiadacz odpadów. Rozporządzenie pozostawia także do wyboru przedsiębiorcy metodę określenia zawartości wody, np. może to być metoda laboratoryjna, wyliczeniowa lub inna miarodajna metoda.

Z grupy odpadów uwodnionych wyłączono jednak osady ściekowe pochodzące z zakładowych oczyszczalni ścieków. Zgodnie z przyjętymi celami w gospodarce odpadami przemysłowe osady ściekowe powinny być zagospodarowane w sposób inny niż składowanie. Zalecanym sposobem zagospodarowania jest ich osuszenie, a następnie termiczne przekształcenie z wykorzystaniem energii.

W zamian za odstąpienie od możliwości odliczenia masy wody w przypadku osadów ściekowych obniżono stawkę opłaty za składowanie tego typu odpadów. Średnio opłata za składowanie osadów z zakładowych oczyszczalni ścieków wynosiła od 10,50 zł do powyżej 50 zł. Ujednolicono stawkę na poziomie 10 zł. w 2010 r., która ma wynieść w 2014 r. 10,80 zł za Mg osadów. W przypadku osadów ściekowych wykazujących właściwości niebezpieczne stawka za umieszczenie odpadów sięgała 137 zł. Zredukowano tę stawkę do 50 zł za Mg.

Powodem odstąpienia od liczenia stopnia uwodnienia osadów ściekowych były duże różnice w ich uwodnieniu, zależne od prowadzenia procesu oczyszczania ścieków oraz zastosowanych technologii postępowania z osadami ściekowymi. Jednolita stawka nie powinna powodować problemów z naliczaniem opłaty, w szczególności w zakresie określania zawartości wody.

Rozporządzenie nie narusza przepisów ustanawiających kryteria i procedury umieszczania odpadów na składowiskach, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 7 września 2005 r. w sprawie kryteriów oraz procedur dopuszczania odpadów do składowania na składowisku odpadów danego typu (Dz.U. Nr 186, poz. 1553, z późn. zm.), jak również nie narusza przepisów rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 30 października 2002 r. w sprawie rodzajów odpadów, które mogą być składowane w sposób nieselektywny (Dz.U. Nr 191, poz. 1595, z późn. zm.), gdyż określa jedynie stawki dla odpadów umieszczanych na składowiskach łącznie tak jak dopuszcza to wskazane rozporządzenie, przyjmując stawkę wyższą, jeżeli odpady te będą składowane z odpadami z grupy 15, 19 oraz 20.

Rozporządzenie w sprawie jednostkowych stawek opłat za składowanie odpadów nie podlega notyfikacji zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia

2002 r. w sprawie funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.).

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414) rozporządzenie zostanie zamieszczone w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Środowiska.

Rozporządzenie w sprawie jednostkowych stawek opłat za składowanie odpadów jest zgodne z prawem UE.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

projektu rozporządzenia w sprawie jednostkowych stawek opłat za składowanie odpadów

1. Podmioty, na które oddziałuje akt normatywny

Projektowany akt normatywny oddziałuje na:

- wytwórców odpadów, których odpady są składowane,
- organy administracji właściwe w sprawach opłat za korzystanie ze środowiska, głównie marszałków województw;
- Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej, których dochody stanowią wpływy z tytułu opłat;
- budżety gmin i powiatów, których dochody stanowią będą wpływy z tytułu opłat;
- Inspekcję Ochrony Środowiska.

2. Konsultacje

Projekt rozporządzenia, zgodnie z § 12 ust. 5 uchwały Nr 49 Rady Ministrów z dnia 19 marca 2002 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. Nr 13, poz. 221, z późn. zm.) zostanie poddany konsultacjom społecznym w ramach procedury legislacyjnej. Projekt przedmiotowego rozporządzenia zostanie umieszczony na stronie internetowej Ministerstwa Środowiska www.mos.gov.pl w dziale Prace legislacyjne. Lista podmiotów, do których projekt rozporządzenia zostanie przesłany w ramach konsultacji społecznych jest zamieszczona poniżej:

- 1) wojewodowie;
- 2) marszałkowie województw;
- 3) Główny Urząd Statystyczny;
- 4) Główny Inspektor Ochrony Środowiska;
- 5) Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej;
- 6) Polski Klub Ekologiczny;
- 7) Instytut na Rzecz Ekorozwoju, ul. Nabelaka 15 lok. 1, 00-743 Warszawa;
- 8) Biuro Wspierania Lobbyingu Ekologicznego, ul. Raszyńska 32/44, 02-026 Warszawa;
- 9) Centrum Prawa Ekologicznego, ul. Uniwersytecka 1, 50-951 Wrocław;
- 10) Stowarzyszenie Producentów Kosmetyków i Chemii Gospodarczej, ul. Kredytowa 2 m.7, 00-062 Warszawa;
- 11) Izba Gospodarcza Metali Nieżelaznych, ul. Graniczna 29, 40-956 Katowice;
- 12) Stowarzyszenie Forum Opakowań Szklanych, ul. Mariensztat 8, 00-302 Warszawa;
- 13) Stowarzyszenie Papierników Polskich, Pl. Komuny Paryskiej 5a, 90-007 Łódź;
- 14) EKO-PAK Polska Koalicja Przemysłowa na Rzecz Opakowań Przyjaznych Środowisku, ul. Mokotowska 49, 00-542 Warszawa;
- 15) Komitet Ochrony Środowiska – Krajowa Izba Gospodarcza, ul. Trębacka 4, 00-074 Warszawa;

- 16) Polska Izba Ekologii, ul. Warszawska 3, 40-009 Katowice;
- 17) Ogólnopolska Izba Gospodarcza Recyklingu, ul. Karmelicka 30/2, 00-181 Warszawa;
- 18) Polska Izba Gospodarki Odpadami, ul. Złota 44/46, 00-120 Warszawa;
- 19) Krajowa Izba Gospodarki Odpadami – Al. Jerozolimskie 44 pok. 324/325, 00-024 Warszawa;
- 20) Zakład Ekologii Opakowań – Centralny Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Opakowań, ul. Konstacińska 11, 02-942 Warszawa;
- 21) Polska Organizacja Przemysłu i Handlu Naftowego, ul. Starościńska 10/12 lok. 22, 02-516 Warszawa;
- 22) Stowarzyszenie Przemysłu Gumowego EKOGUMA, ul. Harcerska 30, 05-820 Piastów;
- 23) Izba Wydawców Prasy. ul. Foksal 3/5, 00-366 Warszawa;
- 24) Górnicza Izba Przemysłowo-Handlowa, ul. Kościuszki 30, 40-048 Katowice;
- 25) Związek Pracodawców Gospodarki Odpadami;
- 26) Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego.

3. Wpływ aktu normatywnego na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, wpływy z tytułu opłat za składowanie i magazynowanie odpadów, których stawki określa przedmiotowe rozporządzenie, stanowią:

- w 50 % przychód gminnego funduszu gminy,
- w 10 % przychód powiatowego funduszu powiatu,

na których obszarze składowane są odpady (art. 402 ww. ustawy). Art. 406 i 407 ww. ustawy wskazuje działania, na które powinny być przeznaczane te środki gminnych i powiatowych funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej. Są to zadania z szeroko pojętej ochrony środowiska, między innymi przedsięwzięcia związane z gospodarką odpadami. Pozostałe środki są przekazywane do wojewódzkiego i Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Z tych funduszy finansuje się największe inwestycje, które są ważne dla regionu (WFOŚiGW) albo mają znaczenie ogólnokrajowe (NFOŚiGW) lub wartość inwestycji przekracza możliwości finansowe funduszy gminnych lub powiatowych, a są ważne dla regionu. Środki te nie mogą być przeznaczone na inne cele niż określone w ustawie.

Szacunkowe dodatkowe wpływy dla sektora finansów publicznych z tytułu zwiększenia stawek opłat za składowanie odpadów wynoszą w 2010 r. około 300 mln zł, 2011 r. około 330 mln zł, 2012 r. około 350 mln zł. w stosunku do roku 2009.

4. Wpływ aktu normatywnego na rynek pracy

Rozporządzenie może pośrednio wpłynąć na rynek pracy w sektorze zajmującym się przetwarzaniem odpadów. Zaproponowany w rozporządzeniu nowy mechanizm opłat za składowanie odpadów, powinien spowodować odchodzenie od składowania odpadów na

rzecz innych metod zagospodarowywania odpadów, przy równoczesnym inwestowaniu w technologie przetwarzania odpadów w sposób inny niż składowanie odpadów, co powinno spowodować zmniejszenie bezrobocia.

5. Wpływ aktu normatywnego na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Koszt gospodarowania odpadami obejmuje kilka składników, generowanych w różnych fazach (podsystemach) systemu gospodarki odpadami, począwszy od zbierania odpadów w pojemnikach, odbierania odpadów z pojemników i transportu do instalacji sortowania, recyklingu, odzysku i unieszkodliwiania, na składowaniu kończąc. W Polsce, zasadniczym składnikiem tych opłat jest koszt odbierania i transportu odpadów przy bardzo niskim udziale kosztów unieszkodliwiania, głównie składowania. Z tego względu, firmy odbierające odpady unikają dostarczania odpadów do innych instalacji niż składowiska, gdyż wyższy koszt przekazania odpadów do tych instalacji obniża ich zysk z tytułu odbierania i transportu odpadów.

Wysokość jednostkowej stawki opłat za składowanie odpadów powinna być w pierwszej kolejności instrumentem ekonomicznym motywującym do zmiany gospodarki odpadami w kierunku pożądanym z punktu widzenia polityki ekologicznej, wymagań prawa i dobrej praktyki, realizacji planów gospodarki odpadami, realizacji zobowiązań międzynarodowych itp. Także jednym z czynników hamujących rozwój wysokoefektywnych rozwiązań gospodarowania odpadami są niskie opłaty za składowanie odpadów, które w połączeniu z ogólnie niskimi cenami przyjęcia odpadów na składowiska, powodują, że składowanie jest ciągle znacznie tańsze niż przetwarzanie odpadów w procesach mechaniczno-biologicznych i termicznych.

Ustalenie podwyższonych stawek opłat za składowanie odpadów ma za zadanie spowodować podwyższenie kosztów składowania odpadów, czyli wpłynąć ujemnie na ekonomikę przedsiębiorców posiadających składowiska. Równolegle oczekuje się, że rozporządzenie będzie miało istotny i pozytywny wpływ na konkurencyjność gospodarki oraz przyczyni się do rozwoju sektora firm zajmujących się gospodarowaniem odpadami.

Jednocześnie, przedmiotowe rozporządzenie, przez wskazanie stawek opłat na pięć lat, ułatwi przedsiębiorcom planowanie inwestycji i prowadzenie działalności związanej z gospodarką odpadami, a także powinno przyczynić się do rozwoju przedsiębiorstw zainteresowanych przetwarzaniem odpadów.

6. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny

Nie przewiduje się wpływu na sytuację i rozwój regionalny. Podwyższone stawki za składowanie mogą przyczynić się jedynie do poszukiwania przez grupy gmin rozwiązań regionalnych w zakresie gospodarowania odpadami.

7. Wpływ aktu normatywnego na ochronę środowiska

Oczekuje się, że akt będzie miał istotny wpływ na ochronę środowiska, gdyż ma przyczynić się do ograniczenia ilości odpadów umieszczanych na składowiskach odpadów, co będzie miało wpływ na zmniejszenie zużycia surowców naturalnych.